

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ 41017-01

Nr ewid.: 23a/2010/P/09/176/LSZ

Informacja o wynikach kontroli działalności Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty

Szczecin lipiec 2010 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli działalności Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty

Dyrektor
Delegatury NIK w Szczecinie
Andrzej Donigiewicz

Zatwierdzam:

Marek Zająk

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 23 lipca 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: (22) 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli	5
2.3. Uwagi końcowe i wnioski.....	9
3. Ważniejsze wyniki kontroli	10
3.1. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne.....	10
3.2. Charakterystyka stanu prawnego	11
3.2.1. Prawo wspólnotowe	11
3.2.2. Prawo krajowe.....	14
3.3. Istotne ustalenia kontroli.....	22
3.3.1. Funkcjonowanie Związku	22
3.3.2. Pozyskiwanie i wydatkowanie środków na realizację projektów	23
3.3.3. Prawdliwość przygotowania i realizacji inwestycji	25
3.3.4. Prowadzenie gospodarki finansowej.....	29
3.3.5. Finansowe rezultaty kontroli.....	35
3.3.6. Finansowe skutki nieprawidłowości na szkodę budżetu Unii Europejskiej	36
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	37
4.1. Przygotowanie kontroli	37
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	37
5. Załączniki	40

1. Wprowadzenie

Temat kontroli nr P/09/176 „*Działalność Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty*”.

Kontrolę podjęto z inicjatywy własnej NIK w ramach obszaru badań kontrolnych NIK na 2009 r. obejmujących „*Gospodarowanie środkami publicznymi w jednostkach sektora finansów publicznych i przedsiębiorstwach użyteczności publicznej*”.

Celem kontroli była ocena działalności Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w zakresie podejmowanych działań związanych z realizacją głównego zadania dla którego utworzono Związek, tj. ochroną i kształtowaniem środowiska dorzecza Parsęty.

Ocenie podlegało w szczególności:

- pozyskiwanie i wykorzystywanie środków publicznych na realizację projektów, w tym m.in. środków z budżetu Unii Europejskiej,
- przygotowanie i realizacja inwestycji, w tym przestrzeganie obowiązujących zasad, trybu i form przy udzielaniu zamówień publicznych,
- prowadzenie gospodarki finansowej.

Badaniami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2009 r.

Jednostką prowadzącą kontrolę była Delegatura NIK w Szczecinie. Kontrolę przeprowadzono w okresie od 22 września do 31 grudnia 2009 r. w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie według kryteriów: legalności, gospodarności i rzetelności, tj. stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o NIK¹.

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.).

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty związaną z ochroną zasobów środowiska przyrodniczego, rozwijaniem aktywności gospodarczej oraz poprawą wizerunku obszaru dorzecza w latach 2005 – 2009.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozyskiwanie i wykorzystanie środków publicznych, w tym środków z budżetu Unii Europejskiej na realizowane projekty. Stwierdzone nieprawidłowości w tym zakresie dotyczą w szczególności udzielania zamówień publicznych z naruszeniem ich trybu i zasad, dopuszczenia do wykonywania robót budowlanych bez wymaganych pozwoleń na budowę, nierzetelnego sporządzania wniosków o płatność i nieterminowego przekazywania sprawozdań z realizacji projektów.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia prowadzenie gospodarki finansowej Związku. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą m.in.: nieterminowego i nierzetelnego sporządzania sprawozdań budżetowych, dopuszczania do przedawnienia należności, nieterminowego odprowadzania składek ZUS i zaliczek na podatek dochodowy oraz braku audytu wewnętrznego i kontroli wydatków.

2.2. Synteza wyników kontroli

1. NIK pozytywnie ocenia pozyskiwanie przez Związek środków na realizację projektów.

W okresie objętym kontrolą Związek realizował 16 projektów finansowanych ze środków krajowych i budżetu Unii Europejskiej (UE) w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz innych źródeł zewnętrznych na łączną kwotę 1.290.355,4 tys. zł, z których 15 o łącznej wartości 15.669,0 tys. zł (1,2% wartości wszystkich realizowanych projektów) zostało zakończonych do 31.08.2008 r., a 1 dotyczący „Zintegrowanej gospodarki wodno-ściekowej w dorzeczu Parsęty” o wartości 1.274.686,4 tys. zł jest w trakcie realizacji. [str. 23-24]

Spośród 16 ww. projektów 15 realizowało Biuro Związku, a dla projektu pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” Związek utworzył

1.10.2006 r. jednostkę budżetową pod nazwą „Jednostka Realizująca Projekt Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” (dalej: JRP).

Wynikiem realizacji przez Biuro Związku 15 projektów jest m.in. opracowanie koncepcji zagospodarowania szlaków turystycznych, zbudowanie 6 przystani kajakowych, opracowanie programu rewitalizacji miast, gmin i powiatów dorzecza Parsęty, wyremontowanie 36 świetlic wiejskich, uruchomienie 24 systemów elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach publicznych i 4 portali umożliwiających obywatelom kontakt online z 25 urzędami publicznymi, a także wydanie przewodników i materiałów promocyjnych dotyczących dorzecza Parsęty. [str. 25]

Projekt pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”, którego termin zakończenia przewidziano na koniec 2010 r., według stanu na dzień 30.06.2010 r.², wykazywał zaawansowanie finansowe na poziomie 60,6%, a rzeczowe 70,0%. [str. 26]

2. Związek realizował zamówienia publiczne z naruszeniem przepisów prawa zamówień publicznych.

Prawidłowość stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych³ (dalej: Pzp) zbadano przy realizacji 6 projektów o łącznej wartości 4.847,6 tys. zł (30,9% wartości wszystkich projektów prowadzonych przez Biuro Związku). Spośród wszystkich 23 zbadanych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 11 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości o łącznej wartości zawartych umów 1.494,2 tys. zł (30,8% wartości skontrolowanych projektów). [str. 27-29]

3. Przy wykonywaniu robót budowlanych w ramach realizacji projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” Związek dopuścił do samowoli budowlanej.

Związek nie wywiązał się właściwie z obowiązków koordynacji i monitoringu realizacji projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” w zakresie zapewnienia realizacji prac budowlanych zgodnie z polskim prawem budowlanym i dopuścił do wykonania robót budowlanych bez wymaganych pozwoleń na budowę, tj. z naruszeniem art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo

² Dane na podstawie informacji uzyskanej z JRP po zakończeniu kontroli.

budowlane⁴. Wartość ww. robót wyniosła 321,5 tys. euro i stanowiła 3,4% wartości kontraktu. [str. 26-27]

4. Związek nierzetelnie sporządzał wnioski o płatność i nieterminowo przekazywał sprawozdania z realizacji projektów.

Na 29 złożonych wniosków o płatność Związek dokonywał korekt łącznie 63 razy (niektórych wniosków kilkakrotnie). Tak liczne korekty wynikały m.in. z popełnianych błędów w kwotach, datach dokumentów i datach zapłaty oraz błędów formalnych w opisie dokumentów źródłowych lub niekompletności wniosków. [str. 24]

W okresie objętym kontrolą Związek nie wywiązywał się należycie z obowiązków sprawozdawczych określonych w umowach o dofinansowanie projektów. Analiza terminowości przekazywania sprawozdań wykazała, że Związek złożył w tym okresie 51 sprawozdań z tego 17 z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 26 dni, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r.⁵ [str. 25]

5. Księgi rachunkowe w latach 2007-2009 prowadzone były z naruszeniem obowiązującej w Biurze Związku wewnętrznej instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych. [str. 30]

6. Związek nieterminowo odprowadzał składki ZUS oraz zaliczki na podatek dochodowy, a także dopuścił do przedawnienia należności z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat składek gmin członkowskich.

Składki ZUS za 3 miesiące 2005 r., 5 miesięcy 2006 r. oraz 2 miesiące 2007 r. zostały odprowadzone z opóźnieniem od 1 do 37 dni, a zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za 3 miesiące 2005 r. i 3 miesiące 2006 r. z opóźnieniem od 1 do 12 dni.

Łączna kwota przedawnionych należności z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat składek gmin członkowskich wyniosła 3,5 tys. zł. [str. 31-33]

7. Sprawozdania budżetowe Związku nie zawsze były sporządzane rzetelnie i terminowo.

Spośród 12 zbadanych⁶ sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez Biuro

³ Dz.U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 oraz Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz.U. Nr 216, poz. 2206 ze zm.), uchylone z dniem 7.06.2007 r.

⁶ Wszystkie sprawozdania roczne Rb-27S i Rb-28S za lata 2006-2008 oraz sprawozdania kwartalne Rb-N i Rb-Z za IV kwartały ww. lat.

Związku w latach 2006-2008 - w 2 zawarto dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji, a 4 sprawozdań w ogóle nie sporządzono. Łącznie różnice między danymi ujętymi w ww. sprawozdaniach i danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wyniosły 7.383,3 tys. zł. Sporządzając nierzetelnie sprawozdania naruszono § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27.06.2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷. [str. 33-35]

Na 16 zbadanych⁸, w zakresie terminowości sporządzania, zbiorczych sprawozdań składanych przez Zarząd Związku w latach 2005-2008 - 5 zostało sporządzonych z opóźnieniem wynoszącym od 8 do 9 dni. [str. 34]

8. W Biurze Związku nie prowadzono audytu wewnętrznego i nie wypełniano obowiązku kontroli minimum 5% wydatków jednostek podległych. [str. 35]

9. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w wymiarze finansowym na łączną kwotę 9.559,0 tys. zł. [str. 35-36]

Wśród stwierdzonych nieprawidłowości 8 czynów wypełniło znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych. [str. 27-29, 31-34]

10. Finansowe skutki nieprawidłowości na szkodę budżetu Unii Europejskiej oszacowano na kwotę 1.120,6 tys. zł. [str. 36]

⁷ Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm., uchylone z dniem 8.02.2010 r.

⁸ Sprawozdania wymienione w przypisie 6 za lata 2005-2008.

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

Związek wykazuje dużą skuteczność w pozyskiwaniu środków publicznych na realizację projektów związanych głównie z ochroną i kształtowaniem środowiska dorzecza Parsęty. Duża liczba realizowanych równolegle projektów powodowała, iż nie zawsze miały one wystarczającą obsługę, co - zdaniem NIK - wpłynęło na prawidłowość ich realizacji.

W ocenie NIK w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Zarząd Związku powinien dokonywać doboru projektów, kierując się przy tym możliwościami kadrowymi zapewniającymi ich właściwą realizację, a także zapewnić:

1. Przestrzeganie zasad i trybu udzielania zamówień publicznych.
2. Rzetelne sporządzanie wniosków o płatność.
3. Przeprowadzanie audytu w Biurze Związku i kontroli wydatków jednostek podległych.
4. Terminowe i prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z realizacji projektów współfinansowanych ze środków krajowych i budżetu Unii Europejskiej.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne

Dorzecze Parsęty leży w północno-zachodniej części Polski. Zasięgiem swym obejmuje 50% wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Udział procentowy użytków rolnych wynosi 57%, a powierzchnia lasów stanowi 30,6% powierzchni gmin dorzecza. Teren dorzecza jest ubogi w jeziora, natomiast występują licznie niewielkie oczka polodowcowe. Powierzchnia rzek i jezior stanowi 2,3% powierzchni gmin ze znacznym zróżnicowaniem udziału wód powierzchniowych w poszczególnych gminach.

Długość rzeki Parsęty wynosi 131,7 km, a jej dorzecze zajmuje obszar 3.150,9 km² zamieszkały przez ponad 185 tys. osób. Dominującą funkcję gospodarczą dorzecza stanowi rolnictwo. Przemysł rolno-spożywczy skupiony jest głównie wokół ośrodków miejskich.

Gminy tworzące Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, utworzony w 1992 r., należą administracyjnie do 6 powiatów. W dorzeczu Parsęty leży 20 gmin, w tym 18 zrzeszonych w Związku. Do Związku należą również trzy gminy leżące w dorzeczu Regi. Uczestnikami Związku są: miasto Białogard, miasto Kołobrzeg, miasto Szczecinek, miasto-gmina Barwice, miasto-gmina Biały Bór, miasto-gmina Bobolice, miasto-gmina Borne Sulinowo, miasto i gmina Czaplinek, miasto-gmina Karlino, miasto-gmina Połczyn Zdrój, gmina Białogard, gmina Biesiekierz, gmina Dygowo, gmina Grzmiąca, gmina Gościno, gmina Kołobrzeg, gmina Rąbino, gmina Rymań, gmina Siemyśl, gmina Sławoborze, gmina Szczecinek, gmina Tychowo i gmina Ustronie Morskie.

Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty realizuje zadania określone w „Strategii Rozwoju Zrównoważonego Miast i Gmin Dorzecza Parsęty”. Wśród priorytetowych kierunków działań strategia wyróżnia ochronę zasobów środowiska przyrodniczego, rozwijanie aktywności gospodarczych oraz poprawę wizerunku obszaru dorzecza poprzez podniesienie jakości zagospodarowania przestrzennego. Związek od wielu lat realizuje zadania dofinansowywane ze środków Unii Europejskiej (m.in. Interreg IIIA i Funduszu Spójności) oraz ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi (Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego).

3.2. Charakterystyka stanu prawnego

3.2.1. Prawo wspólnotowe

Fundusze strukturalne są instrumentami Polityki Spójności Społeczno-Gospodarczej Unii Europejskiej. Zadaniem funduszy strukturalnych jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE. W ten sposób wpływa się na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej Unii. System programowania i wdrażania pomocy Unii Europejskiej powinien gwarantować zgodność z zasadami i procedurami wspólnotowymi, które dla okresu 2000-2006 zostały określone w rozporządzeniu Rady (WE) z dnia 21 czerwca 1999 r. Nr 1260/1999 ustanawiającym przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁹.

Rozporządzenie Nr 1260/1999 określa też podstawowe wytyczne dotyczące wdrażania tak zwanych dużych projektów, tzn. takich, w których wartość wkładu funduszy przekracza 50 milionów euro. W ww. rozporządzeniu uregulowane są również podstawowe zasady dotyczące wielkości współfinansowania projektów z funduszy strukturalnych.

Rozporządzenie zawiera też podstawowe wytyczne dotyczące zasad płatności i monitorowania obowiązujących przy realizacji projektów realizowanych przy udziale środków z funduszy strukturalnych.

W rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych¹⁰ zostały określone wymagania odnośnie systemów zarządzania i kontroli, w tym dotyczące: poświadczenia wydatków, kontroli operacji, deklaracji zamknięcia pomocy oraz formy i treści przechowywanych danych księgowych.

Cele i ogólne zasady korzystania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności dla programów na lata 2007-2013 zostały zawarte w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące

⁹ Dz.U.U.E. L 161 z 26.06.1999 r., s. 1 ze zm., uchylone z dniem 1.01.2007 r.

¹⁰ Dz.U.U.E. L 63 z 3.03.2001 r., s. 21 ze zm., uchylone z dniem 16.01.2007 r.

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) Nr 1260/1999¹¹.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Działanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) określał art. 160 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską¹², a obecnie art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹³ (stosownie do postanowień umowy międzynarodowej z dnia 13 grudnia 2007 r.). W stosunku do państw – stron umowy Traktat wszedł w życie dnia 1 grudnia 2009 r. Fundusz ten ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii Europejskiej poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych. EFRR koncentruje się na rozwoju regionalnym poprzez wsparcie inwestycji infrastrukturalnych oraz finansowaniu inicjatyw na rzecz zatrudnienia, działalności małych i średnich przedsiębiorstw, rozwoju turystyki oraz inwestycji w dziedzinie kultury, ochrony i poprawy stanu środowiska, a także rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Ze środków EFRR beneficjenci mogą uzyskać dofinansowanie w wysokości do 75% kosztów kwalifikowalnych projektu. Środki z EFRR przekazywane są w postaci refundacji.

Kwestie związane z funkcjonowaniem EFRR zostały określone w rozporządzeniu (WE) Nr 1783/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego¹⁴ oraz w rozporządzeniu Nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1783/1999.¹⁵

Inicjatywa Wspólnotowa INTERRERG wpisuje się w ramy EFRR. Zgodnie z art. 3 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia Nr 1783/1999 „*EFRR przyczynia się do wdrażania inicjatyw wspólnotowych dla transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej współpracy mającej na celu wsparcie harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju na całym obszarze Wspólnoty ("INTERREG")*”.

¹¹ Dz.U.UE. L 210 z 31.07.2006 r., s. 25 ze zm.

¹² Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.

¹³ Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 ze zm.

¹⁴ Dz.U.UE. L 213 z 13.08.1999 r., s. 1, uchylone z dniem 1.01.2007 r.

¹⁵ Dz.U.UE. L 210 z 31.07.2006 r., s. 1 ze zm.

Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG została powołana na mocy art. 20 rozporządzenia Rady (WE) NR 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych, gdzie art. 20 ust. 1a stanowi że: „*Inicjatywy wspólnotowe obejmują następujące obszary: współpracę przygraniczną, ponadnarodową i międzyregionalną, służącą wzmocnieniu harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju całego obszaru Wspólnoty (INTERREG)*”.

Decyzję o powołaniu inicjatywy wspólnotowej w dziedzinie współpracy transeuropejskiej (INTERREG III) Komisja Europejska podjęła 28 kwietnia 2000 r.

Szczegółowe wytyczne dotyczące działalności Programów w ramach Inicjatywy znajdują się w Komunikacie Komisji do Państw Członkowskich z dnia 2 września 2004 r. ustanawiającego wytyczne dla inicjatywy wspólnotowej w dziedzinie współpracy transeuropejskiej, która ma zachęcać do harmonijnego i zrównoważonego rozwoju obszaru Europy INTERREG III.

Na tej podstawie Komisja Europejska zatwierdziła Programy Inicjatywy Wspólnoty INTERREG IIIA, w których uczestniczy strona polska, a w tym m.in. Województwo Zachodniopomorskie, na mocy decyzji Komisji Europejskiej (K(2004) 4773) z dnia 3 grudnia 2004 r. zmieniającej decyzję K(2001) 2109 z dnia 20 września 2001 r. zatwierdzającą Program Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Meklemburgia Pomorze Przednie/Brandenburgia - Polska (Województwo Zachodniopomorskie).

Fundusz Spójności

Fundusz Spójności jest instrumentem polityki strukturalnej UE, lecz nie zalicza się do funduszy strukturalnych. Pomoc z Funduszu Spójności w odróżnieniu od funduszy strukturalnych ma zasięg krajowy, a nie regionalny.

Kwestie związane z funkcjonowaniem Funduszu Spójności zostały uregulowane w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1164/1996 z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającym Fundusz Spójności oraz rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym Fundusz Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1164/94.¹⁶

Celem Funduszu Spójności jest integracja słabiej rozwiniętych krajów m.in. poprzez budowę obiektów infrastruktury ochrony środowiska o dużym obszarze oddziaływania i wartości przekraczającej 10 mln euro.

¹⁶ Dz.U.UE L 210 z 31.07.2006 r., s. 79

W perspektywie finansowej 2007-2013 środki Funduszu Spójności w Polsce przyznawane są w ramach Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko*, którego celem jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów m.in. poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska.

Informowanie o nieprawidłowościach na szkodę budżetu Unii Europejskiej

Zadania związane z informowaniem Komisji Europejskiej o stwierdzonych nieprawidłowościach w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, realizuje Pełnomocnik Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej. Jest on umiejscowiony w strukturze Ministerstwa Finansów i współpracuje w tym zakresie z Instytucjami Zarządzającymi Programami Operacyjnymi oraz Instytucjami Krajowymi koordynującymi programy INTERREG po stronie polskiej. Koordynatorem Krajowym, odpowiedzialnym za zarządzanie i koordynację wdrażania programów INTERREG III w ramach perspektywy 2004-2006 jest Departament Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

3.2.2. Prawo krajowe

Zgodnie z prawem wspólnotowym¹⁷ podstawowym warunkiem ubiegania się przez państwo członkowskie UE o wsparcie z funduszy strukturalnych jest przygotowanie planu rozwoju, który w przypadku Polski przyjął formę Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 (dalej: NPR). NPR oznacza przygotowaną przez państwo członkowskie analizę sytuacji w świetle celów polityki strukturalnej UE, jak również potrzeb priorytetowych służących osiągnięciu tych celów, wraz ze strategią, planowanymi działaniami priorytetowymi, ich szczegółowymi celami i odpowiadającymi im indykatywnymi (tzn. planowanymi) środkami finansowymi (w tym środkami z funduszy strukturalnych).

W dniu 30 czerwca 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006¹⁸. Na mocy ww. rozporządzenia został przyjęty NPR, którego podstawę stanowił dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2003 r. NPR jest

¹⁷ Patrz rozporządzenie Rady WE Nr 1260/1999 wprowadzające ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych.

¹⁸ Dz.U. Nr 149, poz. 1567 ze zm.

kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej i został przygotowany na podstawie wytycznych zawartych w rozporządzeniu nr 1260/1999 (WE) z dnia 21 czerwca 1999 r. wprowadzającym ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych.

NPR na lata 2004-2006 zawiera propozycje strony polskiej w zakresie celów, działań oraz wielkości interwencji finansowanej m.in. z funduszy strukturalnych, ukierunkowanych na zmniejszanie dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym pomiędzy krajem akcesyjnym a Unią Europejską. W celu realizacji Narodowego Planu Rozwoju tworzy się: sektorowe programy operacyjne, regionalne programy operacyjne oraz strategię wykorzystania Funduszu Spójności. Na podstawie propozycji zawartych w NPR i po uzgodnieniu z Komisją Europejską w dniu 10 grudnia 2003 r. Kolegium Wysokich Komisarzy KE przyjęło Podstawy Wsparcia Wspólnoty (PWW)¹⁹. Podstawy Wsparcia Wspólnoty to dokument zawierający strategię i priorytety działań funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności państwa członkowskiego oraz określający wielkość wkładu funduszy unijnych i innych środków finansowych.

Sposób przygotowania i realizacji Narodowego Planu Rozwoju został określony w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju²⁰. Ustawa ta określa: zasady koordynacji i współdziałania organów administracji rządowej, organów administracji samorządowej i partnerów społecznych i gospodarczych; zasady współdziałania z instytucjami Wspólnot Europejskich oraz organizacjami międzynarodowymi; instrumenty finansowe; system instytucjonalny; system programowania, monitorowania, sprawozdawczości, oceny i kontroli.

Zasady funkcjonowania związku międzygminnego

Związek jest odrębnym od jego uczestników (gmin) podmiotem mającym osobowość prawną i podmiotowość publicznoprawną.

Zasady tworzenia i funkcjonowania związków określa rozdział 7 (art. 64-73a) ustawy o samorządzie gminnym²¹ (dalej: usg). Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć związki w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych (art. 64 ust. 1 usg). Uchwały o utworzeniu Związku podejmują rady zainteresowanych gmin (art. 64 ust. 2 usg). Utworzenie Związku wymaga przyjęcia przez nie jego statutu (art. 67 ust. 1 usg).

¹⁹ Rada Ministrów przyjęła PWW w dniu 23 grudnia 2003 r.

²⁰ Dz.U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.

²¹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Z dniem ogłoszenia statutu i po spełnieniu wymogu rejestracji, Związek nabywa osobowość prawną (art. 68 ust. 2 usg) i wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (art. 65 ust. 1 usg).

Zgodnie z art. 69 ust. 1 usg organem stanowiącym i kontrolnym Związku jest zgromadzenie. Do zgromadzenia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy (art. 69 ust. 3 usg). W skład zgromadzenia wchodzi wójtowie²² gmin uczestniczących w Związku (art. 70 ust. 1 usg). Na wniosek wójta rada gminy może powierzyć reprezentowanie gminy w zgromadzeniu zastępcy wójta albo radnemu (art. 70 ust. 2 usg).

Zgodnie z art. 73 ust. 1 usg organem wykonawczym Związku jest zarząd. Zarząd jest powoływany i odwoływany przez zgromadzenie spośród jego członków (art. 73 ust. 2 usg).

Działalność Związku polega na wykonywaniu zadań publicznych, określonych w statucie Związku, przekazanych przez gminy będące uczestnikami Związku.

Głównym źródłem finansowania działalności Związku są wpłaty gmin w nim uczestniczących, związane z udziałem w kosztach wspólnej działalności (art. 67 ust. 2 pkt 6 usg). Gminy wnoszą powyższe wpłaty na zasadach określonych w statucie Związku.

Do pozostałych źródeł finansowania związków zalicza się w szczególności: kredyty, pożyczki, dotacje ze środków publicznych.

Gospodarkę finansową Związku regulują odpowiednio przepisy art. 51-63 usg i przepisy dotyczące finansów publicznych.

Środki funduszy strukturalnych w świetle ustawy o finansach publicznych

W ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych²³ (dalej: ufp) określono ogólne zasady gospodarowania i wydatkowania środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej. Art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 stanowi, że środkami publicznymi są środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, inne niż wyżej wymienione. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ufp, do środków z budżetu Unii Europejskiej zalicza się m.in.: środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych, środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, środki

²² Ilekroć w dalszej treści informacji będzie mowa o „wójcie”, należy pod tym pojęciem rozumieć również burmistrza lub prezydenta miasta.

²³ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm., obowiązywała do 31.12.2009 r.

niepodlegające zwrotowi z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz inne środki.

W myśl art. 201 ufp, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, prowadzonych w euro i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 i 3 ufp, kierownik jednostki sektora finansów publicznych ustala, w formie pisemnej, procedury kontroli finansowej dotyczące procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem i zapewnia ich przestrzeganie.

Jeżeli ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego gromadzone środki publiczne lub wydatki i rozchody środków publicznych przekroczą określoną kwotę, to w urzędzie danej jednostki samorządu terytorialnego prowadzi się audyt wewnętrzny (art. 49 ust. 5 ufp). Kwota od której uzależniono prowadzenie audytu wewnętrznego została określona w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych²⁴, w wysokości 40.000 tys. zł.

Łączna kwota długu związku jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym (art. 170 w związku z art. 171 ufp).

Zgodnie z art. 180 ufp, zarząd jednostki samorządu terytorialnego opracowuje prognozę łącznej kwoty długu na koniec roku budżetowego i lata następne, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań oraz informację o stanie mienia komunalnego. Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami oraz prognozę łącznej kwoty długu i informację o stanie mienia komunalnego, zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia:

- 1) regionalnej izbie obrachunkowej - celem zaopiniowania,
 - 2) organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego
- do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego kontroluje przestrzeganie, przez podległe i nadzorowane przez siebie jednostki sektora finansów publicznych, realizacji procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych

²⁴ Dz.U. Nr 112, poz. 763.

i dokonywania wydatków. Kontrola obejmuje w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych.

Zamówienia publiczne

Zasady i tryb udzielania zamówień publicznych, środki ochrony prawnej, kontrolę udzielania zamówień publicznych oraz organy właściwe w sprawach dotyczących zamówień publicznych określa ustawa - Prawo zamówień publicznych²⁵. W dziale II ww. ustawy określone zostały zagadnienia związane z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W rozdziale 3 działu II ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 39-81) określone zostały tryby udzielania zamówienia publicznego, tj.: przetarg nieograniczony, przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem, negocjacje bez ogłoszenia, zamówienie z wolnej ręki, zapytanie o cenę i aukcja elektroniczna (licytacja elektroniczna i dialog konkurencyjny od nowelizacji ustawy, tj. 25 maja 2006 r.). W dziale IV ww. ustawy (art. 139 – 151) zostały uregulowane kwestie związane z umowami w sprawach zamówień publicznych.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 i 2 Pzp osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia podlegają wyłączeniu, jeżeli:

- 1) ubiegają się o udzielenie tego zamówienia;
- 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 3) przed upływem 3 lat od dnia wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą lub były członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 4) pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób;
- 5) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo

²⁵ Patrz przypis 3.

przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych.

Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu ww. okoliczności.

Zgodnie z art. 34 ust. 4 Pzp, wartością zamówienia obejmującego usługi bankowe lub inne usługi finansowe są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia.

Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji bez ogłoszenia m.in. w sytuacji, gdy w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty lub wszystkie oferty zostały odrzucone ze względu na ich niezgodność z opisem przedmiotu zamówienia, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione (art. 62 ust. 1 pkt 1 Pzp).

Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki m.in. w następujących okolicznościach:

- ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia (art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp),
- w prowadzonych kolejno postępowaniach o udzielenie zamówienia, z których co najmniej jedno prowadzone było w trybie przetargu nieograniczonego albo przetargu ograniczonego, nie wpłynął żaden wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, nie zostały złożone żadne oferty lub wszystkie oferty zostały odrzucone ze względu na ich niezgodność z opisem przedmiotu zamówienia, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione (art. 67 ust. 1 pkt 4 Pzp).

Zgodnie z art. 88 ust. 1 pkt 2 lit. a-c Pzp²⁶, zamawiający poprawia omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, w przypadku sumowania cen za poszczególne części zamówienia, w następujący sposób:

- jeżeli obliczona cena nie odpowiada sumie cen za części zamówienia, przyjmuje się, że prawidłowo podano ceny za części zamówienia,

²⁶ Art. 88 Pzp uchylony z dniem 24 października 2008 r.

- jeżeli cenę za część zamówienia podano rozbieżnie słownie i liczbą, przyjmuje się, że prawidłowo podano ten zapis, który odpowiada dokonaniem obliczeniu ceny,
- jeżeli ani cena za część zamówienia podana liczbą, ani podana słownie nie odpowiadają obliczonej cenie, przyjmuje się, że prawidłowo podano ceny za część zamówienia podane słownie.

Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera omyłki rachunkowe w obliczeniu ceny, których nie można poprawić na podstawie art. 88, lub błędy w obliczeniu ceny (art. 89 ust. 1 pkt 6 Pzp).

Realizacja inwestycji budowlanych

Ustawa Prawo budowlane²⁷ normuje działalność projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach (art. 1).

W prawie budowlanym przyjęto zasadę, że roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 28). Wyjątkiem od zasady uzyskania pozwolenia na budowę są przepisy art. 29 i 30 ustawy, m.in. pozwolenia na budowę nie wymaga wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie istniejących obiektów i urządzeń budowlanych (z wyłączeniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków).

Decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 2 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 2 lata (art. 37 ust. 1)²⁸.

Do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić, z zastrzeżeniem przepisów art. 55 i art. 57 ustawy, po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji (art. 54).

Katalog dokumentów, które należy dołączyć do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie określono w art. 57 ustawy.

²⁷ Patrz przypis 4.

²⁸ Od 23.08.2008 r. termin ważności decyzji wynosi 3 lata.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z art. 4 ustawy²⁹ (dalej: uodfp), podlegają:

- 1) osoby wchodzące w skład organu wykonującego budżet lub plan finansowy jednostki sektora finansów publicznych albo jednostki niezaliczanej do sektora finansów publicznych otrzymującej środki publiczne lub zarządzającego mieniem tych jednostek;
- 2) kierownicy jednostek sektora finansów publicznych;
- 3) pracownicy jednostek sektora finansów publicznych, którym powierzono określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej lub czynności przewidziane w przepisach o zamówieniach publicznych;
- 4) osoby gospodarujące środkami publicznymi przekazanymi jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 uodfp, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami umorzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności.

Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest nieopłacenie przez jednostkę sektora finansów publicznych (art. 14 uodfp):

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne,
 - 2) składek na ubezpieczenie zdrowotne,
 - 3) składek na Fundusz Pracy,
 - 4) składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - 5) wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- albo ich opłacenie w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia lub z przekroczeniem terminu zapłaty.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 uodfp, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest udzielenie zamówienia publicznego:

- 1) wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych;

²⁹ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.).

- 2) z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących:
 - a) przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielenia zamówienia publicznego,
 - b) obowiązku przekazania lub zamieszczenia ogłoszenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,
 - c) obowiązku zawiadomienia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych,
- 3) którego przedmiot lub warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji,
- 4) z innym, niż wymienione w ww. pkt 1-3, naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest również niezłożenie przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych (art. 17 ust. 4 uodfp).

Zgodnie z art. 18 pkt 2 uodfp, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.3. Istotne ustalenia kontroli

3.3.1. Funkcjonowanie Związku

Organy Związku były powoływane zgodnie z wymogami określonymi w art. 70 i art. 73 ust. 2 i 3 usg. Jednak w okresie od 23.12.2002 r. do 25.04.2006 r. Pan Waldemar Miśko łączył funkcję Przewodniczącego Zgromadzenia, tj. organu stanowiącego i kontrolnego Związku z funkcją Przewodniczącego Zarządu - organu wykonawczego Związku.

W ocenie NIK jednoczesne pełnienie ww. funkcji przez tę samą osobę prowadzić mogło do konfliktu interesów, który Najwyższa Izba Kontroli kwalifikuje do zjawisk korupcyjnych.

Realizację zadań Związku i jego organów, zgodnie ze statutem Związku, zapewniało Biuro Związku, kierowane przez dyrektora Biura Związku.

3.3.2. Pozyskiwanie i wydatkowanie środków na realizację projektów

W latach 2005-2009 Związek realizował 16 projektów finansowanych ze środków krajowych i budżetu Unii Europejskiej w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz innych źródeł zewnętrznych na łączną kwotę 1.290.355,4 tys. zł, w tym 1 projekt pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” o wartości 1.274.686,4 tys. zł, którego termin zakończenia został określony na 31.12.2010 r. i 15 mniejszych projektów o łącznej wartości 15.669,0 tys. zł, zakończonych do 31.08.2008 r.

W 2008 roku, w związku ze znacznym zwiększeniem wartości zaplanowanego przedsięwzięcia spowodowanego wzrostem cen materiałów budowlanych i kosztów robót, Związek złożył wniosek do Komisji Europejskiej o zmianę zakresu rzeczowego projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”. W konsekwencji w dniu 9.12.2009 r. Związek podpisał z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska w Warszawie aneks do umowy o dofinansowanie projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”, a w dniu 10.12.2009 r. umowę o dofinansowanie projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty – Faza II” na mocy których realizowaną inwestycję podzielono na dwie fazy: Faza I objęła rejony Białogardu i Kołobrzegu i finansowana jest z Funduszu Spójności (perspektywa 2004-2006), a Faza II objęła rejon Szczecinka i finansowana jest z Funduszu Spójności (perspektywa 2007-2013) w ramach Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko*. Podział projektu na dwie fazy zakłada dotrzymanie terminu realizacji projektu (31.12.2010 r.) oraz osiągnięcie deklarowanych wskaźników efektu ekologicznego. Łączna wartość inwestycji w ramach całego projektu wyniesie 259,7 mln euro, z czego I Faza 177 mln euro, a II Faza 82,7 mln euro. W wyniku realizacji projektu planuje się wybudowanie m.in. około 885 km sieci wodociągowej i ok. 1.235 km sieci kanalizacyjnej wraz z 513 pompowniami ścieków, dwie oczyszczalnie ścieków, a ponadto modernizację 15 oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą oraz 78 ujęć wody i stacji uzdatniania wody zostanie zmodernizowanych.

Spośród 16 projektów realizowanych przez Związek - 15 wdrażało Biuro Związku, a dla 1 projektu pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” Związek utworzył 1.10.2006 r. jednostkę budżetową pod nazwą „Jednostka Realizująca Projekt Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”. Przydzielono obowiązki i określono procedury w zakresie przygotowywania materia-

łów do przetargów na roboty inwestycyjne i remontowe oraz sporządzania umów w zakresie realizowanych zadań inwestycyjnych. Związek uchwalił regulamin udzielania zamówień publicznych, powołał Stałą Komisję Przetargową oraz ustalił jej regulamin pracy. Zasady prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawowania kontroli formalnej i rachunkowej dokumentów księgowych, w tym związanych z realizowanymi projektami uregulowano polityką rachunkowości wprowadzoną zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁰ (dalej: uor).

Wnioski o płatność

Wnioski o płatność składane w trakcie realizacji analizowanych projektów nie zawsze były rzetelne, gdyż zestawienia dokumentów załączane do wniosków zawierały: błędy w kwotach, datach dokumentów i datach zapłaty oraz błędy formalne w opisie dokumentów źródłowych (faktur i rachunków) lub były niekompletne (brak NIP wystawcy rachunku). Na 29 złożonych wniosków o płatność w ramach analizowanych projektów, po ich weryfikacji dokonywanej każdorazowo przez Instytucję Pośredniczącą, Związek musiał dokonać korekty łącznie 63 razy (niektórych wniosków 4 - 6 krotnie).

Poddane szczegółowej analizie 152 wydatki na łączną kwotę 2.166,6 tys. zł (15,4% wydatków kwalifikowanych) wykazane w wybranych wnioskach o płatność były kwalifikowalne i zostały poniesione w okresach objętych wnioskami o płatność. Zakres przedmiotowy kwalifikowalności wydatków odpowiadał kryteriom określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r.³¹, rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006³² i rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006³³.

³⁰ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

³¹ Zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w odniesieniu do warunków jakie muszą spełniać wydatki na działanie współfinansowane z funduszy strukturalnych, i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1145/2003 (Dz.U.UE. L 72 z 11.03.2004 r., s. 66 ze zm.)

³² Dz.U. Nr 166, poz. 1745 ze zm.

³³ Dz.U. Nr 200, poz. 2051 ze zm.

Sprawozdania z realizacji projektów

W latach 2005-2009 Związek złożył łącznie 51 sprawozdań z realizacji projektów z czego 17 z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 26 dni, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r.³⁴ i § 9 umów o dofinansowanie projektów.

3.3.3. Prawdliwość przygotowania i realizacji inwestycji

NIK skontrolowała przygotowanie i realizację 8 projektów, w tym 7 zakończonych o łącznej wartości 14.110,0 tys. zł (90 % wartości wszystkich projektów zrealizowanych przez Związek) oraz projekt pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” o wartości 1.274.686,4 tys. zł będący w fazie realizacji.

Zgodnie z wymogiem określonym w art. 201 ufp, dla każdego z realizowanych projektów Związek zawarł stosowne umowy na prowadzenie wyodrębnionych rachunków bankowych. Dla każdego z projektów objętych badaniem prowadzona była również wyodrębniona ewidencja księgową.

Efektom zrealizowanych, w badanym okresie, przez Biuro Związku projektów jest m.in. zbudowanie 6 przystani kajakowych wraz z małą infrastrukturą, wyremontowanie 36 świetlic wiejskich, a 31 z nich również wyposażenie, opracowanie koncepcji zagospodarowania szlaków turystycznych wraz z dokumentacją, opracowanie „Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów dorzecza Parsęty”, zidentyfikowanie 20 gatunków z Polskiej czerwonej księgi zwierząt i 100 siedlisk zagrożonych gatunków flory, wdrożenie 24 systemów elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach publicznych, uruchomienie 4 portali (e-turystyka, e-praca, e-gospodarka i e-urząd) umożliwiających kontakt online obywatela z 25 urzędami, uzyskanie przez 38 instytucji publicznych szerokopasmowego dostępu do Internetu, wydanie przewodników „Szlakami otwartych kościołów” i „Szlakami dawnych rodów niemieckich: von Manteuffel, von Kleist, von Glasenapp oraz von Wedel” oraz map i materiałów promocyjnych dotyczących dorzecza Parsęty.

Spośród 7 zakończonych projektów objętych badaniem, w 1 przypadku nie osiągnięto zakładanych rezultatów.

³⁴ Patrz przypis 5.

Realizując projekt pn. „Centrum Obsługi i Doradztwa dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw” w stosunku do założonego wskaźnika³⁵ 3.000 porad, osiągnięto wskaźnik tylko 305, a z planowanych 500 kontaktów handlowych wymieniono 285 ofert pomiędzy partnerami projektu.

Zdaniem Dyrektora Biura Iwony Czerniec niezrealizowanie zakładanych efektów było wynikiem przeszacowania przyjętych do osiągnięcia wskaźników. Wymieniony projekt był projektem pilotażowym w województwie zachodniopomorskim i brak było możliwości odniesienia i zweryfikowania wielkości zakładanych wskaźników.

Projekt pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”, którego termin zakończenia przewidziano na koniec 2010 r., według stanu na dzień 30.06.2010 r., wykazywał zaawansowanie finansowe na poziomie 60,6%, a rzeczowe 70,0%. W wyniku realizacji inwestycji wybudowano lub wymieniono 163 km sieci kanalizacyjnej, 110 km sieci wodociągowej i wybudowano 1 pompownie ścieków. Ponadto w trakcie budowy było 85 pompowni ścieków, 1 oczyszczalnia ścieków, 421 km sieci kanalizacyjnej i 260 km sieci wodociągowej.

Realizacja inwestycji bez pozwoleń na budowę

Związek nie wywiązał się właściwie z obowiązków koordynacji i monitoringu realizacji projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty” w zakresie zapewnienia realizacji prac budowlanych zgodnie z polskim prawem budowlanym i dopuścił do wykonania robót budowlanych, realizowanych w Rejonie II Kołobrzeg w ramach kontraktu XIII o wartości 9.572.967,90 euro, na 3 zadaniach M/6, M/11 i M/12 bez wymaganych pozwoleń na budowę, tj. z naruszeniem art. 28 ust.1 ustawy - Prawo budowlane³⁶, w myśl którego *roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę*. Wartość wykonanych robót na ww. 3 zadaniach wyniosła 321.505,36 euro³⁷ i stanowiła 3,4% wartości kontraktu XIII. Na realizację zadania M/6 i M/11 Starosta Kołobrzegi wydał decyzje o pozwoleniu na budowę w dniu 3.06.2005 r., a na zadanie M/12 w dniu 22.07.2005 r. Rozpoczęcie budowy poprzez podjęcie prac przygotowawczych nastąpiło dla zadania M/6 w dniu 22.03.2008 r., a na zadaniach M/11 i M/12 po dniu 16.10.2007 r., tj. po wygaśnięciu tych decyzji na podstawie art. 37 Prawa budowlanego.

³⁵ Jest to wskaźnik oddziaływania projektu na środowisko. Nieosiągnięcie tego wskaźnika nie skutkuje zwrotem dofinansowania.

³⁶ Patrz przypis 4.

³⁷ 1.320.808 zł (wg kursu z 31.12.2009 r. 1 euro = 4,1082 zł)

nego z uwagi na upływ 2 lat od dnia, w którym decyzje te stały się ostateczne do dnia rozpoczęcia budowy.

Nieprawidłowości przy udzielaniu zamówień publicznych

Udzielanie zamówień publicznych zbadano przy realizacji 6 projektów o łącznej wartości 4.847,6 tys. zł, co stanowiło 30,9% wartości wszystkich 15 projektów zrealizowanych przez Biuro Związku w badanym okresie (15.669,0 tys. zł, w tym środki z UE 11.352,8 tys. zł). Badanie dokumentacji przeprowadzonych 23 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach ww. 6 projektów wykazało w 11 przypadkach nieprawidłowości w stosowaniu przepisów Pzp o łącznej wartości zawartych umów 1.494,2 tys. zł (30,8% wartości skontrolowanych projektów).

W ramach realizacji projektu pn. „Zagospodarowanie turystyczne obszarów cennych przyrodniczo w Dorzeczu Parsęty” o łącznej wartości 1.542.868,11 zł Związek udzielił w dniu 6.09.2007 r. zamówienia publicznego na „Budowę 6 stanic kajakowych z wyposażeniem w elementy małej infrastruktury” o wartości 520.997,81 zł (33,8% wartości projektu) w trybie zamówienia z wolnej ręki. Zamówienia udzielono na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp pomimo braku przesłanek do zastosowania trybu z wolnej ręki. Umowę o dofinansowanie projektu Związek zawarł w dniu 30.08.2006 r., a umowę o prefinansowanie z BGK w dniu 21.12.2006 r. Decyzje środowiskowe, które zdaniem Związku uniemożliwiały terminowe rozpoczęcie realizacji projektu, z których wynikał obowiązek wykonania prac poza terminem rozrodczym zwierząt (marzec – lipiec) oraz poza okresem wędrówki ryb (październik – grudzień), Związek uzyskał w okresie od maja do września 2006 r., tj. ponad 9 miesięcy przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w czerwcu 2007 r. W ocenie NIK Związek po uzyskaniu wymaganych decyzji dysponował wystarczającym czasem do przeprowadzenia procedury zamówienia publicznego. Zamówienie z wolnej ręki na warunkach określonych w art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp zostało przewidziane jako tryb udzielania zamówień w sytuacjach nagłych i nieprzewidywalnych. Zaistniała sytuacja, w której wymagane było natychmiastowe wykonanie zamówienia wynikała z przyczyn leżących po stronie zamawiającego spowodowanych opieszałością w udzieleniu zamówienia. Zastosowanie trybu nieprzetargowego, w sytuacji braku przesłanek do jego zastosowania i udzielenie zamówienia publicznego – zdaniem NIK – naruszyło zasadę uczciwej konkurencji wynikającą z art. 7 ust. 1 Pzp oraz wypełnia znamiona czynu z art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. a uodfp (patrz str. 22).

Skutkiem powyższego działania jest szkoda w ogólnym budżecie Unii Europejskiej w wysokości 390.748,35 zł.

W ramach realizacji projektu pn. „Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie Polsko-Niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego *Szlak Solny*” przeprowadzono w I kw. 2007 r. m.in. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na „Opracowanie strategii rozwoju markowego polsko-niemieckiego produktu turystycznego *Szlak Solny*” o wartości szacunkowej 539.131,91 zł. Z naruszeniem przepisu art. 88 Pzp dokonano przeliczenia ceny oferty wg reguły określonej w art. 88 ust. 1 pkt 2 lit. c Pzp w taki sposób, że pierwotna wartość złożonej oferty wynosząca 530.000 zł przeliczona została na wartość 37.393 zł. Zgodnie z treścią cyt. przepisu, jego zastosowanie może nastąpić, jeżeli ani cena za część zamówienia podana liczbą, ani podana słownie nie odpowiadają obliczonej cenie. Po zastosowaniu sposobu określonego w art. 88 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp, z którego wynika, że w przypadku sumowania cen za poszczególne części zamówienia, jeżeli cenę za część zamówienia podano rozbieżnie słownie i liczbą, przyjmuje się, że prawidłowo podano ten zapis, który odpowiada dokonaniem obliczeniu ceny i zsumowaniu cen podanych liczbą za poszczególne części zamówienia otrzymano wartość brutto zamówienia 530.000 zł równą wartości oferty podanej liczbą. Zamawiający przyjął za prawidłową cenę 37.393 zł jako sumę części wartości zamówienia wyrażoną słownie, którą zamawiający uznał jako ofertę łączną i ocenił, że zawiera rażąco niską cenę i odrzucił ją na podstawie art. 90 ust. 3 Pzp. Na skutek tego działania odrzucono ofertę najkorzystniejszą cenowo o wartości 530.000 zł a wybrano ofertę droższą o wartości 533.140 zł i udzielono zamówienia publicznego, czym naruszono zasadę uczciwej konkurencji wyrażoną w art. 7 ust. 1 Pzp. W ocenie NIK powyższe działanie miało wpływ na wynik postępowania i wypełnia znamiona czynu z art. 17 ust. 1 pkt 4 uodfp (patrz str. 22).

Szkoda w ogólnym budżecie Unii Europejskiej z tego tytułu wyniosła 399.855 zł.

W trakcie realizacji projektu pn. „Wspieranie działań i placówek na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w celu rozwoju współpracy polsko-niemieckiej” przeprowadzono w III i IV kw. 2006 r. m.in. 3 postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na modernizację i remonty 36 świetlic wiejskich, które wyłoniły łącznie wykonawców na 14 z 21 części, na które było podzielone zamówienie. W ostatnim przetargu nieograniczonym, w którym wydłużono w stosunku do poprzednich postępowań termin realizacji zadania z 7 do 10 tygodni, złożono oferty na

wszystkie części zamówienia. Przetarg jednak unieważniono, gdyż ceny ofert przewyższały kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Pomimo braku przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 4 Pzp (w prowadzonym wcześniej postępowaniu wpłynęły oferty, a warunki pierwotne zamówienia dotyczące okresu realizacji zamówienia zostały wydłużone z 7 do nawet 15 tygodni) Związek udzielił 8 zamówień z wolnej ręki na remont 8 świetlic o łącznej wartości 440.023,21 zł. Ponadto w protokołach o udzielenie ww. zamówień (druki ZP-2), podpisanych przez Przewodniczącego Zarządu, w uzasadnieniu wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki stwierdzono nieprawdę, że „w prowadzonych wcześniej postępowaniach nie wpłynęła oferta”.

Zastosowanie trybu nieprzetargowego, w sytuacji braku przesłanek do jego zastosowania i udzielenie zamówień publicznych – zdaniem NIK – naruszyło zasadę uczciwej konkurencji wynikającą z art. 7 ust. 1 Pzp oraz wypełnia znamiona czynu z art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. a uodfp (patrz str. 22).

Skutkiem powyższego działania jest szkoda w ogólnym budżecie Unii Europejskiej w wysokości 330.017,40 zł.

Realizując ww. projekt przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na wyposażenie świetlic w sprzęt komputerowy i RTV. Umowę na dostawę ww. sprzętu o łącznej wartości 187.280 zł w dniu 9.08.2007 r. podpisali w imieniu Związku: Przewodniczący Związku i członek Zarządu, który nie złożył pisemnego oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Było to niezgodne z art. 17 ust. 2 Pzp. Zdaniem NIK udzielający zamówienia ma obowiązek złożenia ww. oświadczenia, gdyż to on ostatecznie decyduje o wyniku postępowania. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, iż nie podejmował on żadnych czynności poprzedzających podpisanie umowy.

Niezłożenie przez osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego ww. oświadczenia wypełnia znamiona czynu z art. 17 ust. 4 uodfp (patrz str. 22).

3.3.4. Prowadzenie gospodarki finansowej

Zasady prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawowania kontroli formalnej i rachunkowej dokumentów księgowych, w tym związanych

z realizowanymi projektami uregulowano polityką rachunkowości wprowadzoną zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 i 2 uor.

Księgi rachunkowe Biura Związku obejmowały zbiory zapisów księgowych wymienionych w art. 13 ust. 1 uor. Kontrola próby 33 dowodów księgowych wykazała, że księgi rachunkowe w latach 2007-2009 prowadzone były rzetelnie w rozumieniu art. 24 ust. 2 uor, jednak z naruszeniem obowiązującej w Biurze Związku wewnętrznej instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych. Według instrukcji podstawą zapisu w księgach rachunkowych mógł być dowód księgowy zatwierdzony przez Dyrektora Biura i Skarbnika Związku. Tymczasem wszystkie kontrolowane dowody księgowe niezgodnie z ww. instrukcją zatwierdzone były przez Przewodniczącego Zarządu.

Biuro Związku przeprowadzało inwentaryzację składników majątku za lata 2005-2008 z zachowaniem terminów określonych w art. 26 ust. 1 i 3 uor. Stwierdzone różnice między stanem rzeczywistym a księgowym zostały wyjaśnione i ujęte w ewidencji księgowej, co było zgodne z art. 27 ust.1 uor.

Uchwały budżetowe Związku na lata 2005-2009 określały dane wymagane w art. 184 ust. 1 ufp, natomiast projekt uchwały budżetowej na 2005 r. opracowany przez Zarząd nie zawierał informacji o stanie mienia komunalnego, wymaganej przepisami art. 180 ufp. Ponadto Zarząd przedstawiał RIO projekty uchwał budżetowych Związku na lata 2005-2006 po terminie określonym w art. 181 ust. 1 ufp. Nie został także zachowany przez Zarząd, wymagany ww. przepisami, termin przedstawienia Zgromadzeniu Związku projektów uchwał budżetowych za lata 2005-2009. Projekty uchwał budżetowych za lata 2007-2009 były przedstawiane RIO terminowo.

Dochody Związku

W latach 2005-2009 dochody Związku wyniosły odpowiednio 1.052,4 tys. zł w 2005 r., 3.211,6 tys. zł w 2006 r., 9.947,6 tys. zł w 2007 r., 176.064,1 tys. zł w 2008 r. oraz 142.949,8 tys. zł w 2009 r. (do 30.09). Łączna kwota długu publicznego Związku na koniec 2006 roku wyniosła 63,81% wykonanych dochodów i przekroczyła o 3,81 % (122,3 tys. zł) limit wynikający z art. 170 ust. 1-3 w związku z art. 171 ufp. Kwoty długu publicznego za lata 2005, 2007-2008 oraz wg stanu na dzień 30.09.2009 r. spełniały wymóg przytoczonego wyżej przepisu.

Łączna kwota przypadających w latach 2005-2009 spłat rat zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów wraz z należnymi odsetkami oraz wykupu papierów wartości-

wych i spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zadłużenia Związku wyniosła od 0,28% do 8,18% udziału w dochodach Związku i nie przekraczała dopuszczalnego limitu określonego w art. 169 ust. 1 pkt 3 ufp.

W latach 2005-2009 dochody Związku z tytułu rocznych składek członkowskich od jednego mieszkańca oraz na obsługę długu publicznego wynosiły odpowiednio 437,5 tys. zł w 2005 r., 1.223,2 tys. zł w 2006 r., 780,8 tys. zł w 2007 r., 837,9 tys. zł w 2008 r. oraz 1.262,6 tys. zł w 2009 r. (do 30.11.). Zaległości gmin z tego tytułu wyniosły na dzień 30.11.2009 r. 86,4 tys. zł i wzrosły w stosunku do zaległości na dzień 31.12.2005 r. (28,7 tys. zł) ponad trzykrotnie.

Dopuszczenie do przedawnienia należności

Od nieterminowych wpłat gmin w latach 2006 - 2009 (do 30.09) Biuro Związku naliczało odsetki w łącznej kwocie 15.387,90 zł. Z ww. kwoty 588,30 zł odsetek zostało zapłaconych przez gminy, 4.938,90 zł zostało umorzonych przez Związek, a 9.860,80 zł pozostało do zapłaty.

Skarbnik Związku odpowiedzialny m.in. za terminowe ściąganie należności i dochodzenie roszczeń spornych, nie podjął czynności powodujących przerwanie biegu przedawnienia należności z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat składek gmin członkowskich, co spowodowało przedawnienie należności za 2006 r. w kwocie 562,20 zł.

Pomimo złożonej RIO deklaracji naliczenia odsetek od nieterminowych wpłat gmin członkowskich za lata 2004-2005 w kwocie 2.968,90 zł, Skarbnik Związku nie dokonał takiego naliczenia i wystawienia gminom not odsetkowych oraz nie wprowadził ww. odsetek do ewidencji księgowej, co w konsekwencji doprowadziło do ich przedawnienia.

Dopuszczenie do przedawnienia ww. należności wypełnia znamiona czynu z art. 5 ust. 1 pkt 3 uodfp (patrz str. 21).

Zawarcie umowy kredytowej z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych

W latach 2005-2009 Zarząd Związku posiadał upoważnienie do zaciągania zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów udzielone stosownymi uchwałami Zgromadzenia Związku i zawarł umowy pożyczek i kredytów na łączną kwotę 862.858,1 tys. zł. Stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 30.09.2009 r. wynosił 38.412,9 tys. zł.

Z naruszeniem przepisów Pzp w dniu 25.08.2006 r. Zarząd Związku zawarł umowę kredytową z PKO Bank Polski SA na kwotę 1.721.407,21 zł. Wartość zamówienia, tj. koszt obsługi ww. kredytu, oszacowano na kwotę 225,8 tys. zł, dokonując zsumowania odsetek od udzielonej kwoty i prowizji za udzielenie kredytu. Obliczając wartość zamówienia pominięto natomiast wysokość marży banku, co było niezgodne z art. 34 ust. 4 Pzp. Rzeczywisty koszt obsługi na dzień 22.12.2009 r. wynosił 355,5 tys. zł.

W imieniu Zarządu umowę podpisał Przewodniczący i członek Zarządu Związku, wybierając oferenta w trybie z wolnej ręki, powołując się przy tym na przepisy art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp, pomimo że można było przewidzieć wynik przeprowadzonego wcześniej przetargu, w wyniku którego nie wpłynęła żadna oferta oraz udzielić zamówienia w innym trybie. W ocenie NIK Związek miał możliwość skorzystania z przepisu art. 62 ust. 1 pkt 1 Pzp i zaciągnięcia kredytu w trybie negocjacji bez ogłoszenia, który umożliwiał udzielenie zamówienia w tym samym czasie jak w trybie z wolnej ręki. Zastosowanie trybu nieprzetargowego i udzielenie zamówienia publicznego – w ocenie NIK – nie zapewniło zachowania zasady uczciwej konkurencji wyrażonej w art. 7 ust. 1 Pzp i wypełnia znamiona czynu z art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. a uodfp (patrz str. 22).

Nieterminowe odprowadzanie składek i podatku

Związek w latach 2005-2007 nieterminowo dokonywał wydatków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz pracy (dalej „składek ZUS”) oraz z tytułu zaliczek na podatek dochodowy.

Składki ZUS za 3 miesiące 2005 r., 5 miesięcy 2006 r. oraz 2 miesiące 2007 r. zostały odprowadzone z opóźnieniem od 1 do 37 dni, co było niezgodne z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych³⁸ w związku z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy³⁹ oraz art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴⁰. Ww. opóźnienia w zapłacie składek wypełniają znamiona czynu z art. 14 uodfp (patrz str. 21).

³⁸ Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

³⁹ Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

⁴⁰ Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

Za opóźnienia w zapłacie składek ZUS za 2007 r. Skarbnik Związku została ukarana naganą i wezwana do zapłacenia powstałych odsetek w kwocie 295 zł.

Zaliczki na podatek dochodowy za 3 miesiące 2005 r. i 3 miesiące 2006 r. zostały odprowadzone z opóźnieniem od 1 do 12 dni, czym naruszono art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych⁴¹. Za ww. opóźnienia Biuro Związku zapłaciło odsetki w kwocie 20,30 zł, zwrócone przez ówczesnego Dyrektora Biura.

Nierzetelna sprawozdawczość budżetowa

Na 12 zbadanych w zakresie zgodności z danymi w ewidencji księgowej sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez Biuro Związku w latach 2006-2008 - w 2 zawarto dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji, a 4 sprawozdań w ogóle nie sporządzono. Biuro Związku nie sporządziło sprawozdań jednostkowych Rb-27S, Rb-28S, Rb-N i Rb-Z za 2006 r. co było niezgodne z § 4 ust. 2 lit b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴².

W wyjaśnieniach Dyrektor Biura Związku stwierdziła, iż obejmując stanowisko dyrektora nie posiadała wiedzy, że sprawozdania jednostkowe biura również muszą być sporządzane, gdyż biuro jest jedynie organem pomocniczym Związku i nie posiada wydzielenia finansowego. W związku z pojawiającymi się w późniejszym okresie interpretacjami wskazującymi na konieczność sporządzania sprawozdań jednostkowych Biura Związku, od 2007 r. takie sprawozdania były sporządzane.

W sprawozdaniu Rb-27S za 2007 r. w pozycjach: *dochody wykonane* wykazano kwotę 8.120.855,18 zł (podczas gdy dane wynikające z ewidencji księgowej wg stanu na 31.12.2007 r. wyniosły 5.505.412,96 zł), *należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)* - 399.999,59 zł (dane z ewidencji - 5.132.761,39 zł), *należności pozostałe do zapłaty ogółem* - 800.271,45 zł (dane z ewidencji - 823.876,94 zł) oraz *nadpłaty* - 0,00 zł (dane z ewidencji - 9.714,00 zł). W sprawozdaniu Rb-28S za 2007 r. w pozycji *zobowiązania ogółem* wykazano kwotę 507.079,97 zł (podczas gdy dane wynikające z ewidencji księgowej wg stanu na 31.12.2007 r. wyniosły 505.285,96 zł). Łącznie różnice między danymi ujętymi w ww. sprawozdaniach i danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wyniosły 7.383.317,52 zł. Sporządzając nierzetelnie

⁴¹ Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.

sprawozdania naruszono § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wypełnia znamiona art. 18 pkt 2 uodfp (patrz str. 22).

W wyjaśnieniach Dyrektor Biura Związku i Skarbnik wyjaśnili m.in., że różnica pomiędzy kwotami należności wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S za 2007 r. (399.999,59 zł) a kwotą z ewidencji księgowej (5.132.761,39 zł) wynika z tego, że kwota ujęta w sprawozdaniu była jedyną należnością potwierdzoną, co do której nie było wątpliwości czy wykazać ją w sprawozdaniu. Przez cały 2007 r. pracownicy księgowości starali się ustalić stan wzajemnych rozrachunków z tytułu składek na działalność Biura Związku, na działalność JRP, udziały w projektach, uznania części środków z Funduszu Gwarancji i Poręczeń jako wkłady własne gmin do projektów. Jeszcze w 2009 r. trwało uzgadnianie rozrachunków między Związkiem a Gminą Borne Sulinowo, które są weryfikowane od 2000 r. Praktyką gmin członkowskich w ubiegłych latach było nie potwierdzanie sald. Gminy dokonując wpłat na składki i wkłady własne do projektów w treści przelewów nie oznaczały rodzaju płatności, składki przekazywano w różnych kwotach i na wszystkie możliwe rachunki bankowe prowadzone przez Związek. Ustalenie i wzajemne potwierdzenie stanu, przede wszystkim należności Związku, zabrało bardzo dużo czasu. W sprawozdaniu Rb-27 (zbiorczym dla Związku) w pozycji dochody wykonane wykazano kwotę 8.120.855,18 zł, a w ewidencji księgowej na poziomie jednostki (Biuro Związku) ujęto kwotę 5.505.412,96 zł. Różnica stanowiła kwotę 2.165.422,51 zł i dotyczyła dochodów, które wpłynęły na rachunek pożyczki na prefinansowanie z BGK refundacji wydatków na realizację projektów. Nie wykazano ich w sprawozdaniu jednostkowym Biura Związku kierując się tym, że konta rachunków bankowych jednostce służą do ewidencji m.in. dochodów budżetowych objętych planami finansowymi tych jednostek budżetowych.

Na 16 zbadanych w zakresie terminowości sporządzania zbiorczych sprawozdań składanych przez Zarząd Związku w latach 2005-2008 - 5 zostało sporządzonych z opóźnieniem wynoszącym od 8 do 9 dni, czym naruszono przepisy § 1 lit. D pkt 3 oraz lit. F pkt 1 załącznika nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia

⁴² Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴³ oraz § 1 lit. D pkt 3 oraz lit. F pkt 1 załącznika nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Powodem nieterminowo składanych sprawozdań była nieprawidłowo prowadzona księgowość w Biurze Związku. Wszystkie nieterminowo złożone sprawozdania dotyczyły lat 2005-2006. W kolejnych latach sprawozdania sporządzano terminowo.

Zarząd Związku terminowo sporządzał sprawozdania finansowe za lata 2006-2008. Bilanse z wykonania budżetu za lata 2006-2008 były podpisywane przez Przewodniczącego Zarządu Związku i Skarbnika, co było niezgodne z § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r.⁴⁴, według którego bilans z wykonania budżetu podpisują członkowie zarządu i skarbnik.

Kontrola wewnętrzna i audyt

Zarząd Związku ustalił procedury kontroli finansowej zgodnie z art. 47 ufp. Przewodniczący Zarządu nie spełnił wymogu wynikającego z art. 187 ust. 2 i 3 ufp i nie przeprowadził kontroli minimum 5% wydatków jednostek podległych w latach 2005 i 2006.

W Biurze Związku zaniechano prowadzenia audytu wewnętrznego i do dnia 31.12.2009 r. nie zatrudniono audytora, pomimo że art. 49 ust. 5 ufp w związku z art. 73a ust. 1 usg oraz § 2-4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych zobowiązywały do jego zatrudnienia do 30.09.2009 r.

Według Przewodniczącego Zarządu Związku brak audytu wynikał z błędnie zinterpretowanych przez Skarbnika Związku zapisów ustawy o finansach publicznych i niezawnioskowanie o podjęcie odpowiednich czynności w kwestii zatrudnienia audytora wewnętrznego.

3.3.5. Finansowe rezultaty kontroli

Wymiarem finansowym nieprawidłowości opisanych w niniejszej informacji jest kwota 9.559,0 tys. zł. Nieprawidłowości te dotyczą kwot:

⁴³ Dz.U. Nr 170, poz. 1426, uchylone z dniem 1.07.2006 r.

⁴⁴ W sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

- a) 3,5 tys. zł - kwota uszczuplenia środków na skutek dopuszczenia do przedawnienia należności [str. 31],
- b) wydatkowanych z naruszeniem prawa:
 - 729,1 tys. zł - udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem trybu zamówienia [str. 27-29, 31-32],
 - 122,3 tys. zł - przekroczenie limitu długu publicznego [str. 30],
- c) wydatkowanych w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa:
 - 1.320,8 tys. zł – realizacja budowy bez pozwoleń na budowę [str. 26],
- d) 7.383,3 tys. zł – dane w sprawozdaniach niezgodne z danymi z ewidencji księgowej [str. 33-34].

3.3.6. Finansowe skutki nieprawidłowości na szkodę budżetu Unii Europejskiej

Wymiarem finansowym nieprawidłowości na szkodę budżetu Wspólnot Europejskich opisanych w niniejszej informacji jest kwota 1.120,6 tys. zł (str. 27-29). Nieprawidłowości te dotyczą kwot wydatkowanych z naruszeniem prawa przy udzielaniu zamówień publicznych (naruszenie trybu zamówienia) i stanowią 9,9% łącznej kwoty środków UE pozyskanych na projekty realizowane przez Biuro Związku.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Działalność Związku nie była kontrolowana przez NIK po 2000 roku (ostatnie kontrole przeprowadzono w latach 1998-1999). Przy opracowaniu tematyki i metodyki kontroli wykorzystano protokoły z kontroli kompleksowych przeprowadzonych w Związku przez instytucje zewnętrzne (Regionalną Izbę Obrachunkową i Urząd Kontroli Skarbowej) oraz publikacje prasowe. Dokonując doboru projektów do kontroli kierowano się ich wartością. Kontrolą objęto 8 (z 15) projektów zrealizowanych przez Związek w badanym okresie (łącznie 90% wartości wszystkich zakończonych projektów) oraz największy projekt będący w fazie realizacji pn. „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli⁴⁵

Protokół kontroli został podpisany przez Przewodniczącego Zarządu Związku bez zastrzeżeń.

Po zakończeniu kontroli NIK sporządziła wystąpienie pokontrolne skierowane do Przewodniczącego Zarządu Związku oraz 2 wystąpienia pokontrolne skierowane do właściwych organów⁴⁶. W wystąpieniach pokontrolnych sformułowano 11 wniosków.

Do ocen, uwag i wniosków zawartych w ww. wystąpieniach adresaci wystąpień pokontrolnych⁴⁷ zgłosili łącznie 15 zastrzeżeń, z których 1 uwzględniono w całości, 3 uwzględniono w części, a 11 zostało oddalonych w całości.

Po zakończeniu kontroli, poza wnioskami sformułowanymi w pkt. 2.3. *Uwagi końcowe i wnioski*, Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała do:

1. Przewodniczącego Zarządu Związku o:
 - podjęcie działań organizacyjnych zapewniających prowadzenie robót budowlanych zgodnie z terminami obowiązywania decyzji organów architektoniczno-budowlanych,

⁴⁵ Według stanu na 23.07.2010 r.

⁴⁶ Wojewody Zachodniopomorskiego i Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

⁴⁷ Przewodniczący Zarządu Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty.

- dokonywanie zapisów w ewidencji księgowej na podstawie dowodów księgowych zatwierdzanych przez upoważnione do tego osoby (Skarbnika i Dyrektora Biura).
- 2. Wojewody Zachodniopomorskiego o rzetelne przeprowadzanie kontroli projektów finansowanych ze środków krajowych i budżetu Unii Europejskiej.
- 3. Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego m.in. o podjęcie - w ramach nadzoru - działań w celu doprowadzenia do legalizacji samowoli budowlanych.

Po zakończeniu kontroli, Najwyższa Izba Kontroli sporządziła zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, którym objęto 2 osoby (z 8 stwierdzonych czynów wobec 7 odstąpiono od sporządzenia zawiadomienia z uwagi na upływ 3 letniego terminu przedawnienia karalności) oraz poinformowała Departament Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego⁴⁸ o stwierdzonych nieprawidłowościach na szkodę budżetu UE.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne Najwyższa Izba Kontroli została poinformowana przez:

- Przewodniczącego Zarządu Związku m.in. o wprowadzeniu regulaminu udzielania zamówień publicznych w Biurze Związku i uszczegółowieniu zakresów obowiązków kierowników projektów współfinansowanych ze środków krajowych i budżetu Unii Europejskiej w zakresie terminowości i rzetelności składanych sprawozdań i wniosków o płatność. Poinformował także o zatrudnieniu w Biurze Związku audytora wewnętrznego.
- Departament Współpracy Terytorialnej MRR, iż stwierdzone przez NIK nieprawidłowości przy realizacji 2 (z 3 zawartych w zawiadomieniu NIK) postępowań o zamówienia publiczne mogą kwalifikować się do nałożenia korekty finansowej, zgodnie z dokumentem *Wymierzanie korekt finansowych za naruszenie prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE*, w wysokości do 25% i 5% kwoty refundacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach wydatku. Poinformował również, że wysokość korekt jaka zostanie zastosowana określi Instytucja Pośrednicząca, tj. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.
- Wojewodę Zachodniopomorskiego m.in. o powtórny zbadaniu materiałów będących w posiadaniu Instytucji Pośredniczącej i przesłanych przez Beneficjenta, i potwierdzeniu nieprawidłowości wskazanych w wystąpieniu pokontrolnym NIK. Poinformował również o opracowaniu szczegółowych list sprawdzających, które mają

na celu wyeliminowanie potencjalnych błędów mogących powstać podczas kontroli postępowań o udzielenie zamówień publicznych, a także w znacznym stopniu zwiększyć dokładność i rzetelność prowadzonych działań kontrolnych.

Instytucja Pośrednicząca poinformowała, że w wyniku stwierdzonych naruszeń prawa zamówień publicznych przy realizacji projektów w jednym przypadku zastosowano korektę finansową w wysokości 33.878,91 zł wraz z odsetkami, a w pozostałych dwóch przypadkach odstąpiono od wymierzenia korekt kierując wystąpienie pokontrolne z zaleceniami.

⁴⁸ Koordynator Krajowy dla programów INTERREG III realizowanych w ramach perspektywy 2004-2006.

5. Załączniki

5.1. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), obowiązywała do 31.12.2009 r.
4. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).
11. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.).
12. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.U.UE. L 161 z 21.06.1999 r., s.1 ze zm.), uchylone z dniem 1.01.2007 r.
13. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2355/2002 z dnia 27 grudnia 2002 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) Nr 438/2001 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach Funduszy Strukturalnych (Dz.U.UE. L 351 z 28.12.2002 r., s 42).
14. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzenia rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 w odniesieniu do warunków, jakie muszą spełniać wydatki na działanie współfinansowane z funduszy strukturalnych, i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1145/2003 (Dz.U.UE. L 72 z 11.03.2004 r., s. 66 ze zm.).
15. Rozporządzenie Rady (WE, EURATOM) Nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U.UE. L 312 z 23.12.1995 r., s. 1).
16. Rozporządzenie Rady WE Nr 1447/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r. zmieniające rozporządzenie Rady WE Nr 1260/1999 ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.U.UE. L 198 z 21.07.2001 r., s.1).
17. Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 2355/2002 z dnia 27 grudnia 2002 r. zmieniające rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 438/2001 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady WE Nr 1260/1999

- dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach Funduszy Strukturalnych (Dz.U.UE. L 351 z 28.12.2002 r., s. 42).
18. Rozporządzenie Rady WE Nr 1105/2003 z dnia 26 maja 2003 r. zmieniające rozporządzenie Rady WE Nr 1260/1999 ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.U.UE. L 158 z 27.06.2003 r., s. 3).
 19. Rozporządzenie Rady WE Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U.UE. L 210 z 31.07.2006 r., s. 25 ze zm.).
 20. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1084/2006 z dnia 11.lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1164/94 (Dz.U.UE. L 210 z 31.07.2006 r., s. 79).
 21. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U.UE. L 371 z 27.12.2006 r., s. 1 ze zm.).
 22. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 1783/1999 z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U.UE. L 213 z 13.08.1999 r., s. 1), uchylone z dniem 1.01.2007 r.
 23. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie Nr 1783/1999 (Dz.U.UE. L 210 z 31.07.2006 r., s. 1).
 24. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju z dnia 22 czerwca 2004 r. (Dz.U. Nr 149, poz. 1567 ze zm.).
 25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz.U. Nr 166, poz. 1745 ze zm.).
 26. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz.U. Nr 200, poz. 2051 ze zm.).
 27. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz.U. Nr 216, poz. 2206 ze zm.), uchylone z dniem 7.06.2007 r.
 28. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie przekazywania i zwrotu środków na prefinansowanie projektów w ramach Programów Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III (Dz.U. Nr 106, poz. 714), uchylone z dniem 29.12.2006 r.
 29. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).
 30. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170, poz. 1426), uchylone z dniem 1.07.2006 r.

31. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).
32. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 112, poz. 763).
33. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).
34. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz.U. Nr 10, poz. 68).

5.2. LISTA OSÓB ZAJMUJĄCYCH KIEROWNICZE STANOWISKA, ODPOWIEDZIALNYCH ZA KONTROLOWANĄ DZIAŁALNOŚĆ

Lp.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
1.	Waldemar Miśko	Przewodniczący Zarządu Związku od 23.12.2002 r.
2.	Jarosława Witkowska	Skarbnik Związku od 31.05.2007 r.
3.	Zdzisław Zapotoczny	Skarbnik Związku od 1.03.2007 r. do 11.05.2007 r.
4.	Jerzy Pszczeliński	Skarbnik Związku od 30.10.2006 r. do 31.01.2007 r.
5.	Agnieszka Tetloch	Skarbnik Związku od 19.01.2006 r. do 30.10.2006 r.
6.	Teresa Plichta	Skarbnik Związku od 01.01.2005 r. do 5.12.2005 r.

5.3. WYKAZ ORGANÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1.	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
2.	Minister Finansów
3.	Minister Rozwoju Regionalnego
4.	Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP
5.	Komisja do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP
6.	Komisja Finansów Publicznych Sejmu RP
7.	Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu RP
8.	Wojewoda Zachodniopomorski
9.	Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego